בעל שם טוב על התורה — ויקהל

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. מהבעש"ט זלה"ה, פירוש המשנה (שבת דמ"ד ע"א) מטלטלין נר חדש וכו' ר' שמעון אומר כל הנרות מטלטלין חוץ מן הנר הדולק בשבת, והוא דנשמת אדם קרוייה נר שנאמר (משלי כ':כ"ז) נר ה' נשמת אדם וחכמינו ז"ל דרשו (רבתי אמור פל"א סי' ד') נרך בידי וכו', ובזוהר הקדוש (תרומה דק"נ ע"ב) כי בשבת יוצאין כל הנשמות מגיהנם חוץ ממחללי שבת, ובזה יובן, מטלטלין נר חדש, ר"ל נשמה הקרוייה נר שלא נתלכלכה בצואת עונותיו מטלטלין ומוציאין אותה מגיהנם בשבת, אבל לא ישן שנתיישן בעונותיו, ר' שמעון אומר כל הנרות מטלטלין חוץ מנר הדולק בשבת, שמחלל השבת, שדולק נשמתו בגיהנם גם כן בשבת מדה כנגד מדה, ודפח"ח:(כתר שם טוב ח"ב די"ז ע"א, צפנת פענח דצ"ג ע"ג).

ויעש בצלאל את הארון וגו'. ובמדרש (תנחומא סי' זיי"ן) בשביל ששם צילו של הקדוש ברוך הוא בין שני הכרובים וכו', מעשה מבעל שם עליו השלום, שהיה אומר שיעור כדרכו, והיה אומר בזה הלשון, כי זה הכלי הוא מעפר ויש לו התחברות על ידי אדם, ואמר, שהחומר הוא חומר פשוט, אך העיקר הוא הצורה, על דרך סוף מעשה במחשבה תחלה, לכן הכלי תקבל מחכמתו, דהינו חיותו של האדם תקבל בחיות הכלי, ויש בהכלי שכל נאצל מהאומן, לכן יכולין להכיר בהעובדא דהכלי כל ההנהגה וטובו של האומן, כי ידוע שבהענף יש כח מהשורש וד"ל, והיה עומד לפניו כד נאה של שכר, והיה אומר, נמצא בכלי זה אני רואה, שהאומן שלה הוא איש בלא רגלים, ונמצא התחברות כלי זה מכח אצילות ושכל, לאפוקי אם מוציאין השכל שלו מהכלי זה, אזי הכלי הזה אין לו שום התחברות, ואחר השיעור לקח תלמיד אחד הכד בידו לעמוד אותו על ספסל ותיכף בעמידת הכלי נתפרד לפירורים כבראשונה:(כתבי קודש דכ"ו ע"א).

סליק פרשת ויקהל בס"ד